

รายงานการฝึกงานสหกิจศึกษา
เรื่อง โครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)
จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวนิตยรดี บุญธรรม ๖๑๔๐๒๐๔๒๐๖

นางสาวอริสา แพงมา ๖๑๔๐๒๐๔๒๑๘

อาจารย์นิเทศศึกษา ดร. ฌภัทร น้อยน้ำใส

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา ๔๐๕๔๕๓
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รายงานการฝึกงานสหกิจศึกษา
เรื่อง โครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)
จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวนิตยรดี บุญธรรม ๖๑๔๐๒๐๔๒๐๖
นางสาวอริสา แพงมา ๖๑๔๐๒๐๔๒๐๘

อาจารย์นิเทศศึกษา ดร. ฌภัทร น้อยน้ำใส

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา ๔๐๕๔๕๓
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาโครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมสำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่งจาก นางวราภรณ์ ครัวกลาง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาวพิรยา แสงสุวรรณ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ และอาจารย์ ดร. ณภัทร น้อยน้ำใส อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ นางสงกรานต์ ประจันตะเสน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ และเจ้าหน้าที่พนักงานส่วนสิ่งแวดล้อมสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา และเครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา ที่อำนวยความสะดวกแนะนำความรู้เครือข่าย ทสม. และให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ

สุดท้ายขอขอบพระคุณ ทุกคนในครอบครัวคุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจในการศึกษา และให้ความช่วยเหลือในการจัดทำเอกสารในการศึกษาครั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษานี้ คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้นำไปศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทาง ในการหาข้อมูลการค้นหาสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนางานด้านเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ต่อไป

ชื่อเรื่อง	โครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา
ผู้ศึกษา	นางสาวนิศยรดี บุญธรรม นางสาวอริสา แพงมา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. ฌภัทร น้อยน้ำใส
อาจารย์พี่เลี้ยง	นางวรารณณ์ ศรีวากลาง นางสาวพีรยา แสงสุวรรณ

บทคัดย่อ

เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เป็นเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้น โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามประกาศระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน พ.ศ. 2550 ภายใต้การดูแลของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เครือข่าย ทสม. มีบทบาทสำคัญในการในการดำเนินงานด้าน การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมในชุมชน คอยประสานงานเป็น โช้ช้อกลางในการเชื่อมโยงการทำงานระหว่าง ภาครัฐ และ ประชาชน และสนับสนุน การกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ติดตามทำงาน เพื่อส่วนรวมด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การศึกษารั้ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา และลงพื้นที่จัดกิจกรรม ประชุม อบรม ติดตามกิจกรรมเฝ้าระวัง และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่าย ทสม. ในพื้นที่ตนเอง ในการเพิ่มฐานข้อมูล เครือข่าย สมาชิก ทสม. พบว่าเป็นผู้ที่มีอายุช่วง 36 – 60 ปี ร้อยละ 64.8 รองลงมาได้แก่ ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.9 อายุ 15 – 25 ปี ร้อยละ 5.7 อายุ 26 – 35 ปี ร้อยละ 5.6 ตามลำดับ และส่วนมากเป็น เพศหญิง ร้อยละ 60.3 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 39 และไม่ระบุเพศ ร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
๑ บทนำ	
๑.๑ ที่มาและความสำคัญ.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การศึกษา.....	๒
๑.๓ ขอบเขตการศึกษา.....	๒
๑.๔ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา.....	๓
๒ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.).....	๔
๒.๒ ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วย.....	๖
อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) พ.ศ. 2562	
๒.๓ บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ.....	๑๗
สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน	
๒.๔ การสมัครเป็นอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านและ.....	๒๐
การออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ 2564	
๒.๕ เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	๒๒
๓ วิธีการดำเนินงาน	
๓.๑ รูปแบบโครงการ.....	๒๔
๓.๒ ประชากรที่ศึกษา.....	๒๔
๓.๓ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	๒๕
๓.๔ ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา.....	๒๕

สารบัญ (ต่อ)

๓.๕ หลักการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอมหมู่บ้าน.....๒๕

๓.๖ ลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม จัดประชุม และอบรม..... ๓๓

๓.๗ สถิติที่ใช้ใน

การศึกษา..... ๓๔

4 ผลการศึกษา

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษา..... ๓๕

๔.๒ ผลการศึกษาการเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอมหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา

๔.๓ ผลการศึกษาการลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม จัดประชุม และอบรม..... ๓๕

๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผล

การศึกษา..... ๔๕

๕.๒ อภิปรายผลการศึกษา..... ๕๐

๕.๓ ข้อเสนอแนะ..... ๕๐

บรรณานุกรม..... ๕๑

ภาคผนวก..... ๕๒

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสมาชิก ทสม.๕๓ ก

ประวัติย่อของผู้ศึกษา.....๖๘

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
๑. ข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน.....	๓๒
จังหวัดนครราชสีมา	
๒. จำนวนการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ.....	๓๖
สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา ช่วงเดือน มกราคม 2564 พ.ศ. – กุมภาพันธ์พ.ศ. 2565	
๓. จำนวนสมาชิกเครือข่าย ทสม. แยกตามเพศ และอายุ.....	๓๗

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
๑. ตราสัญลักษณ์เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน.....๓	
๒. แผนที่จังหวัดนครราชสีมา.....๒๔	
๓. ใบสมัคร ทสม.๒๖	
๔. บัตรประจำตัวสมาชิกเครือข่าย ทสม. แบบดิจิทัล.....๒๗	
๕. วิธีเข้าสู่ระบบ TSM Registration..... ๒๘	
๖. วิธีการกรอกข้อมูลสมัครสมาชิกเครือข่าย ทสม. ๒๙	
๗. ขั้นตอนการสมัครเป็น ทสม. โอนยื่นใบสมัครต่อหน่วยงาน..... ๓๐	
๘. ขั้นตอนการสมัครเป็น ทสม. ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์..... ๓๑	
๙. จำนวนสมาชิกเครือข่าย ทสม. แยกตามเพศ..... ๓๓	
๑๐. จำนวนสมาชิกเครือข่าย ทสม. แยกประเภทตามอายุ..... ๓๘	
๑๑. กิจกรรมวันเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน..... ๓๙	
แห่งชาติ และร่วมปลูกต้นไม้	
๑๒. กิจกรรมปฏิบัติการทั้งจังหวัดกำจัด PM 2.5 จังหวัดนครราชสีมา..... ๔๐	
๑๓. รับสมัครอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน..... ๔๒	
๑๔. จัดนิทรรศการเครือข่าย ทสม.๔๓	
๑๕. ลงพื้นที่เยี่ยมเยือนเครือข่าย ทสม. อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา.....๔๓	
๑๖. ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา.....๔๔	
๑๗. ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. อำเภอเทพารักษ์.....๔๕	
๑๘. ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. อำเภอเมือง.....๔๖	
๑๙. ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. อำเภอสีคิ้ว.....๔๗	
๒๐. ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. อำเภอด่านขุนทด.....๔๘	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ชุมชนเมืองมีการขยายพื้นที่อย่างรวดเร็วรวมไปถึงภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไปในการรองรับของระบบนิเวศ และทำให้ระบบนิเวศเสื่อมโทรมทำให้เกิดมลพิษในสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจเกิดอันตรายต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ภาครัฐจึงให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการด้านการบริหารให้เป็นไปตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชนท้องถิ่นตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ จึงเห็นสมควรให้มีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านขึ้น (แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2560)

เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ภายใต้แนวคิดบูรณาการเครือข่าย ทสม. และภาคีสร้างสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อส่งเสริมให้อาสาสมัครได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนภารกิจของกระทรวงที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ ซึ่งในการขับเคลื่อน การดำเนินงานจะมีคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในแต่ละระดับภายในจังหวัด ที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นต่างๆ เพื่อให้ ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพยังคงมีความหลากหลายและยั่งยืน รวมทั้งการเฝ้าระวังการเกิดมลพิษต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน (กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม. 2561)

ดังนั้น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย ทสม. ในด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาเครื่องมือ/กลไกขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม.การพัฒนาศักยภาพ และยกระดับอุดมการณ์ความเป็นจิตอาสา การพัฒนา

บทบาทและกระบวนการปฏิบัติงานในชุมชน ในการเชื่อมโยงสื่อสารนโยบายของภาครัฐ/กระทรวงฯ และสื่อสารประชาสัมพันธ์ รมรงค์ส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อมผ่านเครือข่าย ทสม. เพื่อให้เครือข่าย ทสม. สามารถสนับสนุนภารกิจของกระทรวงฯ ที่หลากหลาย เป็นผู้นำประสานความร่วมมือในการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนในการรับผิดชอบ ต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการเข้ามาบทบาทและทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม ร่วมกับภาครัฐและภาคประชาชน ทั้งนี้คาดหวังว่าเครือข่าย ทสม. ในพื้นที่จังหวัด นครราชสีมา จะสามารถนำกิจกรรมไป ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อเป็นการเพิ่มฐานข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา

1.2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1) เพื่อเป็นฐานข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา
- 2) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ เครือข่าย ทสม. ทุกระดับในพื้นที่ของตนเอง
- 3) เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทสม. รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือและกลไก การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3 ขอบเขตการศึกษา

- 1) เพิ่มฐานข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565 – 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ด้วยแอปพลิเคชัน TSM Registration
- 2) ในการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ และสร้างแนวร่วมภาค ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565 – 27 เมษายน พ.ศ. 2565

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1) อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หมายความว่า บุคคลที่มีความสนใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นของตนเอง ใช้ชื่อย่อว่า ทสม. มีชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า Natural Resources and Environmental Protection Volunteer และใช้ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า NEV
- 2) เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หมายความว่า การเชื่อมโยงกัน ของทสม.เพื่อการเรียนรู้แลกเปลี่ยนข่าวสารหรือทำกิจกรรมร่วมกันในการอนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเป็นอิสระและเท่าเทียมกันของบุคคล ภายใต้อำนาจพื้นฐานของ ความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน และใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงาน ร่วมกัน โดยใช้ชื่อย่อว่า เครือข่าย ทสม. และเรียกชื่อภาษาอังกฤษว่า Natural Resources and Environmental Protection Volunteer Network ใช้ชื่อย่อว่า NEV - Net
- 3) กรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หมายความว่า ผู้แทน อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือกจาก อาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เพื่อให้ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการ เครือข่ายในระดับต่าง ๆ

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

- 1) เครือข่าย ทสม. สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมที่สนับสนุนภารกิจของกระทรวง และเป็น แนวร่วมภาค ประชาชนในการเฝ้าระวัง ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้
- 2) สมาชิก ทสม. ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามหลักสูตรมาตรฐาน ทสม.
- 3) ระบบฐานข้อมูล ทสม. ของจังหวัดนครราชสีมา มีข้อมูลจำนวนสมาชิก ทสม. ที่เป็นปัจจุบันและครบถ้วน สมบูรณ์ตามจำนวนจริง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ผู้วิจัยได้ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)

2.2 ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ 2562

2.3 บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

2.4 การสมัครเป็นอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านและการออก บัตรประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2564

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดการศึกษา

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ภัยพิบัติทางธรรมชาติครั้งใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2531 - 2532 ในพื้นที่ภาคใต้ ที่มีสาเหตุส่วนสำคัญ เกิดจากการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่มีข้อจำกัด เป็นเหตุให้ต้องสูญเสีย ชีวิตประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนทรัพย์สินต่างๆอย่างประเมินค่าไม่ได้ ทำให้เกิดความตื่นตัว ด้านการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม และในปี พ.ศ. 2532 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2532 นับเป็นจุดเริ่มต้นใน การเคลื่อนไหวของทุกฝ่าย และเป็นกระแสผลักดันให้ รัฐบาลประกาศให้ปี 2533 - 2535 เป็น “ปีแห่ง การพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” และมีมติคณะรัฐมนตรีประกาศให้วันที่ 4 ธันวาคม ของ ทุกปีเป็น “วัน สิ่งแวดล้อมไทย” และมีนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในพื้นที่ โครงการที่สำคัญโครงการหนึ่งที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลานั้นของ กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม คือ “โครงการอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม” ดำเนินการฝึกอบรม สร้างความตระหนักให้แก่ ประชาชนและสร้างกลุ่มอาสาสมัครสิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นที่มาของ “อาสาสมัครพิทักษ์ สิ่งแวดล้อม” หรือ “อสม.” ได้ดำเนินการเรื่อยมา ในปี 2545 ไปได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เท่าทันกับ กระแสโลกที่เปลี่ยนไป เกิดแนวคิดการรวมกลุ่มพลังทางสังคมที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในรูปแบบ “เครือข่าย” โดยได้ริเริ่มดำเนินกิจกรรมในรูปแบบ “เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม” ในพื้นที่นำร่อง 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน ลำปาง สุโขทัย นครพนม เลย ขอนแก่น ชลบุรี เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี และ จังหวัดกระบี่ ควบคู่ไปกับการบริหารและสนับสนุนกิจกรรมเครือข่ายในพื้นที่ หลังจากนั้น ได้มี การขยายเครือข่ายและพื้นที่ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง (ปี 2550 มีสมาชิกเครือข่าย 75 จังหวัด และ ในปี 2555 มีสมาชิกเครือข่ายครบ 76 จังหวัดทั่วประเทศ) ในปี พ.ศ. 2548 - 2549 ได้มีการปรับรูปแบบ แนว

ทางการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ เครื่องช่วยอาสาสมัครให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนชื่อ “เครื่องช่วยอาสาสมัคร พิทักษ์สิ่งแวดล้อม” เป็น “เครื่องช่วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หรือ “เครื่องช่วย ทสม.” และเรียกชื่อของอาสาสมัครว่า “ทสม.” ในปี พ.ศ. 2550 กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประกาศใช้ “ระเบียบว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2550” มีเจตนารมณ์รองรับและสนับสนุนการทำงาน ของภาคประชาชน เชื่อมประสานการทำงานร่วมกันจนเป็น เครื่องช่วย ทสม. และในเวลาเดียวกัน มีมติคณะรัฐมนตรี ประกาศให้ “วันที่ 4 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวัน ทสม.แห่งชาติ” ในปี พ.ศ. 2557 - 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีนโยบายสำคัญใน การบูรณาการเครื่องช่วยอาสาสมัคร ภายใต้การกำกับของหน่วยงานกระทรวงฯ ให้เป็นหนึ่งเดียวและเข้า ร่วมเป็น ทสม. รวมถึงการสนับสนุน การกิจกรรมที่หลากหลายนมากขึ้น ภายใต้แนวคิด “การบูรณา การเครื่องช่วย ทสม. และภาคีสร้าง สิ่งแวดล้อมดีให้คนไทย” จึงได้มีการปรับปรุงระเบียบฯ พ.ศ. 2550 ให้ มีความสอดคล้องและเพื่อเป็นการ พัฒนาการดำเนินงานเครื่องช่วย ทสม. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2558 จึงมีประกาศใช้ “ระเบียบ ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน พ.ศ. 2558 ” ขึ้นปี พ.ศ. 2559 -ปัจจุบัน นับเป็นก้าวที่สำคัญ ขับเคลื่อนพลัง ทสม. พลังประชารัฐ รักษ์สิ่งแวดล้อม สืบสานพระราชปณิธานใน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งต่อความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน ให้กับคนรุ่นหลังสืบต่อไป (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2564)

2.2 ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ 2562 เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ในด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่นตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ จึงเห็นสมควรให้มี อาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออก ระเบียบ ไว้ ดังต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม. 2562)

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2562”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัคร พิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2558

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หมายความว่า บุคคลที่มีความสนใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง ใช้ชื่อย่อว่า “ทสม.” มีชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า “Natural Resources and Environmental Protection Volunteer” และใช้ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “NEV”

“เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หมายความว่า การเชื่อมโยงกันของ ทสม. เพื่อการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเป็นอิสระและเท่าเทียมกันของบุคคล ภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน และใช้หลักธรรมาภิบาลในการ ทำงานร่วมกัน โดย ใช้ชื่อย่อว่า “เครือข่าย ทสม.” และเรียกชื่อภาษาอังกฤษว่า “Natural Resources and Environmental Protection Volunteer Network” ใช้ชื่อย่อว่า “NEV-Net”

“กรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หมายความว่า ผู้แทนอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือกจาก อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เพื่อให้ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการ เครือข่ายในระดับต่างๆ “หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านตามนิยามในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และ หมายถึง หมู่ชนที่มาจากการจัดตั้งชุมชนตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“เขต” หมายความว่า การแบ่งพื้นที่การบริหารราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

“กลุ่ม” หมายถึง การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิตของประชาชน โดยสามารถแบ่งกลุ่ม การปฏิบัติงานของสำนักงานเขต ที่สอดคล้องกับโครงสร้างคณะกรรมการ เครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มกรุงเทพกลาง กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่ม กรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงธนเหนือ และกลุ่มกรุงธนใต้

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 5 ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รักษาตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา ออกกฎ ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ และอื่น ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อ ดำเนินการให้ เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 6 เครื่องหมายของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เป็นวงกลม พื้นสีน้ำเงิน มีรูปใบไม้สีเขียวและลำต้นสีน้ำตาลอยู่กลางวงกลม ด้านบนล้อมรอบด้วยท้องฟ้า และเมฆสีขาว

ด้านล่างเป็นรูปคนจับมือกันมีตัวอักษรภาษาไทย เขียนว่า เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และภาษาอังกฤษ เขียนว่า “Natural Resources and Environmental Protection Volunteer Network” ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ตราสัญลักษณ์เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

ภาพประกอบ 1 ตราสัญลักษณ์เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

ที่มา : <https://dgf.deqp.go.th/de/group/test>

2.2.1 อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ของการมี ทสม. และเครือข่าย ทสม. มีดังนี้

- 1) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง กระบวนการเรียนรู้และพึ่งตนเองของชุมชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อประสานงานการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระหว่างระดับนโยบายและระดับชุมชน
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกกระดับ

ข้อ 8 ผู้ที่จะสมัครเป็น ทสม. ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) มีสัญชาติไทย
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี
- 3) เป็นผู้เลื่อมใสในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย
- 4) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำในจังหวัดนั้น

5) มีความสมัครใจและมีจิตอาสาเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) เป็นบุคคลที่มีความเสียสละและอุทิศตัว ในการทำงานเพื่อส่วนรวม

7) เป็นบุคคลที่ตระหนักถึงการทำงาน โดยใช้กระบวนการที่มีส่วนร่วมเป็นสำคัญ

8) เป็นบุคคลที่เปิดโอกาสให้กับตัวเองและผู้อื่นในการแสวงหาความรู้ และ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์
ข้อที่ 9 ทสม. มีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) ประสานการดำเนินงานในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการทำงาน

ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานทุกภาคส่วน

2) สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ นโยบาย ข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรม

เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชน
ในท้องถิ่น

และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

3) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

4) เฝ้าระวัง และรายงานข้อมูลสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5) ดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับภูมินิเวศ
และบริบทของพื้นที่

6) เสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้เยาวชนและคนรุ่นใหม่
ใหม่เพื่อสืบสานเจตนารมณ์ แนวคิดและการดำเนินงานอย่างยั่งยืน

7) สนับสนุนภารกิจด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 10 วิธีการรับสมัคร ทสม. มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม หน่วยงานในสังกัดกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ประสานประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าว
เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสมัครเป็น ทสม.

2) ผู้สนใจสมัครเป็น ทสม. และมีคุณสมบัติ ตามข้อ 8 ให้ยื่นใบสมัครตามแบบ ที่กำหนดต่อหน่วยงานผู้
มีอำนาจออกบัตรตามข้อ 11

ข้อ 11 การออกบัตรประจำตัว ทสม. ตามรายละเอียด ดังนี้

1) ส่วนกลางให้ปลัดกระทรวง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจออกบัตร

2) ส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจ
ออกบัตร

ข้อ 12 บัตรประจำตัว ทสม. มีอายุ 5 ปี เมื่อบัตรประจำตัวชำรุด สูญหาย หหมดอายุ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ เช่น ชื่อ สกุล ให้ ทสม. ยื่นคำร้องตามแบบที่กำหนด เพื่อพิจารณา ดำเนินการออกบัตรประจำตัวใหม่ให้ต่อไป

รูปแบบบัตรประจำตัว ทสม. ขั้นตอนการออกบัตรประจำตัว และการขอมีบัตร ประจำตัวใหม่ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. กำหนด

ข้อ 13 ทสม. จะพ้นสภาพการเป็น ทสม. เมื่อ 1) ตาย

2) ลาออก

3) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

4) ถูกพิพากษาต้องโทษคดีเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคดีถึงที่สุด

5) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัด หรือคณะกรรมการเครือข่าย

ทสม. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีมติให้พ้นจากสภาพเนื่องจากมีพฤติกรรมขัดต่อเจตนารมณ์การเป็น ทสม.

2.2.2 คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน

ข้อ 14 ให้มีคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัด ดังนี้

1) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับตำบล ประกอบด้วย ผู้แทน ทสม.จากหมู่บ้านที่มี ทสม. คัดเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนหมู่บ้านละไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

2) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการระดับตำบลจากตำบลที่มีเครือข่าย ทสม. ตำบลละไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

3) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้แทน คณะกรรมการระดับอำเภอจากอำเภอที่มีเครือข่าย ทสม. อำเภอละไม่น้อยกว่าหนึ่งคน และผู้แทน เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มิภารกิจในด้านนั้น ๆ เครือข่ายละหนึ่งคน คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับ ประกอบด้วย ประธานรอง ประธานและกรรมการ ฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยให้คณะกรรมการแต่ละระดับเป็นผู้คัดเลือก กันเองคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับ สามารถแต่งตั้งที่ปรึกษา เพื่อขอคำปรึกษาได้หรือตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือในการทำงานได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 15 ให้ มีคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับเขต ประกอบด้วย ผู้แทนเครือข่าย

ทสม. ที่มาจากการคัดเลือกกันเองของสมาชิก ทสม. ในเขตให้ได้จำนวนไม่เกินสิบห้าคน

2) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับกลุ่ม ประกอบด้วย ผู้แทน

คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับเขตในกลุ่มนั้น ๆ เขตละหนึ่งคน

3) คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทน

คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับเขต ๆ ละหนึ่งคน และผู้แทนคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับกลุ่ม ๆ ละหนึ่งคน คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร แต่ละระดับ สามารถแต่งตั้ง ที่ปรึกษาเพื่อขอคำปรึกษาได้ หรือตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือในการทำงานได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 16 คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ตามข้อ 14 และข้อ 15 แต่ละระดับมีหน้าที่ปฏิบัติ ดังนี้ ระดับนั้น ๆ

- 1) เป็นผู้ประสานงานต่อหน่วยงานอื่น
- 2) จัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม.
- 3) ดำเนินการตามแผนหรือนโยบายที่กำหนดไว้
- 4) จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เพื่อตรวจสอบ
- 5) สรุปผลงานและแถลงต่อที่ประชุมสามัญประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 6) หน้าที่อื่นตามมติของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับ

ข้อ 17 ให้กรรมการแต่ละระดับ อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อพ้นวาระให้ดำเนินการ คัดเลือกกรรมการใหม่ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ข้อ 18 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการ และกรรมการพ้น จากตำแหน่ง เมื่อ

- 1) ตาย
- 2) ย้ายที่อยู่
- 3) ลาออก
- 4) พ้นสภาพการเป็น ทสม. ตามข้อ 13 และในกรณีต้องโทษคดีเกี่ยวกับ

การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้พักการดำรงตำแหน่งไว้จนกว่าคำพิพากษาเป็นที่ สิ้นสุด

- 5) คณะกรรมการในระดับนั้น ๆ ไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกลงมติให้พ้นจาก

ตำแหน่ง

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหนึ่ง ให้มีการคัดเลือก ทสม. ผู้อื่นเป็น กรรมการแทนภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยห้าสิบวันให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

2.2.3 การส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน

ข้อ 19 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ประกอบด้วยเป็นรองประธานกรรมการ เป็นกรรมการ

- 1) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ 2) รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมาย
 - 3) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 4) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการ
 - 5) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นกรรมการ
 - 6) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นกรรมการ
 - 7) อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เป็นกรรมการ
 - 8) อธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการ
 - 9) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นกรรมการ
 - 10) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นกรรมการ
 - 11) ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ
 - 12) ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการ
 - 13) ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
 - 14) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด จำนวนหนึ่ง
 - 15) ผู้แทนเครือข่าย ทสม. จำนวนไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ
 - 16) ผู้ทรงคุณวุฒิให้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานที่เกี่ยวข้องกับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ
 - 17) อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการหน่วยงานในกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รับผิดชอบงาน ทสม. เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
- กรรมการตาม (13) (14) (15) มาจากการคัดเลือกกันเองและให้ปลัดกระทรวง เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการตาม (16) ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้แต่งตั้ง

ข้อ 20 ให้คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) ออกประกาศ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบฉบับนี้ ให้เกิดประสิทธิภาพ กำหนด
- 2) เสนอแนะนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน ทสม.
- 3) อำนวยการ ประสานงานและบูรณาการการดำเนินงานเกี่ยวกับ ทสม.
- 4) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงาน ทสม.
- 5) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 21 ให้มี คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัด ประกอบด้วย

- 1) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

- 2) ผู้แทนหน่วยงานของกรมที่มีในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัด
หน่วยงานละหนึ่งคน เป็นกรรมการ 3) ท้องถิ่นจังหวัด เป็นกรรมการ
- 4) อุตสาหกรรมจังหวัด เป็นกรรมการ
- 5) ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เป็นกรรมการ
- 6) ประชาสัมพันธ์จังหวัด เป็นกรรมการ
- 7) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จำนวนไม่เกิน ห้า คน เป็นกรรมการ
- 8) ประธานเครือข่าย ทสม. แต่ละจังหวัด เป็นกรรมการ
- 9) ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานที่ เกี่ยวข้องกับด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ
- 10) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ข้อ 22 ให้มี คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย
ประธานกรรมการ

- 1) อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ
- 2) รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมาย เป็นรอง
- 3) ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
- 4) ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
- 5) ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการ
- 6) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ
- 7) ประธานเครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
- 8) ประธานเครือข่าย ทสม. ระดับกลุ่ม จำนวนไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ
- 9) ผู้แทนเครือข่าย ทสม. ในคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. กลุ่มภาคกลางเป็นกรรมการ
- 10) ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานที่ เกี่ยวข้องกับด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ
- 11) ผู้อำนวยการกองอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ข้อ 23 ให้คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัดหรือคณะกรรมการอำนวยการ ทสม.
กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) อำนวยการและบูรณาการเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน ทสม. ในจังหวัด และ กรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี

2) ดำเนินการตามนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่าย ทสม. ของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนโยบายของพื้นที่

3) อำนาจการคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัด หรือกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี

ข้อ 24 ให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครและเครือข่ายในการกำกับดูแลของ หน่วยงานมีโอกาสมุ่งเป็น ทสม. โดยสมัครใจ

๒) จัดปฐมนิเทศ ฝึกอบรม หรือประชุม สัมมนา ทสม. เพื่อเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภารกิจของหน่วยงาน สิ่งแวดล้อม

๓) สนับสนุนแผนงาน และงบประมาณของเครือข่าย ทสม. ตามบทบาท

4) สนับสนุนให้ ทสม. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) เผยแพร่ ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ทสม.

ข้อ 25 ให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานประสานกลางในการพัฒนาเครือข่าย ทสม. รวมถึง เครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร และการดำเนินการตามระเบียบนี้

2.2.4 สิทธิประโยชน์ของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

ข้อ 26 สมาชิก ทสม. มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

1) มีสิทธิแต่งเครื่องแต่งกาย และประดับเครื่องหมาย ทสม. ตามแบบที่

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด

2) รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง

3) เข้าร่วมประชุม เพื่อรับรู้และแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

4) มีสิทธิในการคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.

5) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกให้เป็นกรรมการเครือข่าย ทสม. ในแต่ละระดับ

6) ทสม. ที่ปฏิบัติงานได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด อาจมีสิทธิได้รับ ใบประกาศ

เกียรติคุณ โล่ เข็ม และอื่น ๆ เพื่อยกย่องในฐานะเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 7) มีสิทธิในการตรวจสอบการทำงานของกรรมการเครือข่าย ทสม. เพื่อนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะข้อคิดเห็นต่อการปรับปรุงการทำงาน หรือเสนอให้มีการลงชื่อเพื่อพิจารณาให้กรรมการเครือข่าย ทสม. พ้นจากตำแหน่ง
- 8) มีสิทธิในการมีส่วนร่วมเสนอแนะสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อประกาศตามระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 9) สิทธิอื่นตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด

2.2.5 การประชุม

ข้อ 27 การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ทำได้ดังนี้

- 1) ประธานกรรมการแต่ละระดับ แจ้งกรรมการเข้าร่วมประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
- 2) ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมในการประชุมคราวใดถ้ากรรมการมาประชุมน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้ประธานแจ้งให้มีการประชุมครั้งที่สองภายในเวลาไม่เกินห้าวัน และให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น
- 3) กรรมการแต่ละระดับ สามารถเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของ กรรมการระดับนั้นเพื่อเสนอให้มีการประชุมคณะกรรมการได้

ข้อ 28 การประชุมสามัญประจำปี ทำได้ดังนี้

- 1) ให้คณะกรรมการอำนวยการ ทสม. หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจัดประชุมสามัญประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยแจ้งให้ตัวแทน ทสม. เข้าประชุมก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
- 2) ประธานกรรมการระดับจังหวัดสามารถเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ของจำนวนจังหวัด เพื่อเสนอให้มีการประชุมวิสามัญได้

ข้อ 29 วิธีการประชุม การดำเนินการประชุม และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับการประชุม ของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับกำหนด

2.2.6 การเงิน

ข้อ 30 เงินรายได้ของเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับ อาจมาจาก

- 1) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากกองทุนต่าง ๆ
- 2) งบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่มีการผูกพัน

- 4) กิจกรรมหารายได้
- 5) เงินหรือทรัพย์สินจากการบริจาค
- 6) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของเครือข่าย
- 7) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น

ข้อ 31 บัญชีรายรับ - รายจ่ายของเครือข่าย ทสม. ทุกระดับ ให้จัดทำตามวิธีปฏิบัติ ทัวไป และสามารถตรวจสอบได้อย่างเปิดเผย ดังนี้

1) การเงินของเครือข่าย ทสม. อยู่ในความรับผิดชอบร่วมกันของประธาน กรรมการรองประธานกรรมการ และเหรัญญิก โดยให้เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินที่เป็นนิติ

บุคคลในนาม “เครือข่าย ทสม.” โดยมีบุคคลดังกล่าวลงนามร่วมกันไม่น้อยกว่าสองในสาม

2) ประธานกรรมการเครือข่าย ทสม. มีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้ไม่เกินห้าหมื่น บาทถ้วนภายในหนึ่งวัน ถ้าเกินกว่าที่กำหนดให้คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติโดยคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.

3) บัญชีการเงินและทรัพย์สินให้เหรัญญิกจัดทำและเก็บให้มีบัญชีการเงินและทรัพย์สินของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. พร้อมด้วยใบสำคัญและหลักฐานให้ถูกต้อง มีหลักฐานการ รับเงิน การจ่ายเงิน ทุกรายการ ต้องมีใบสำคัญอันมีรายการและจำนวนที่ถูกต้องที่ได้รับอนุมัติ จาก ประธานกรรมการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการ เก็บหลักฐานเพื่อการตรวจสอบไม่น้อยกว่าหกปี

4) ให้ประธานคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. และเหรัญญิกมีอำนาจเก็บรักษา เงินสดไว้เพื่อใช้จ่ายหมุนเวียน ในกิจกรรมของเครือข่าย ทสม. เป็นเงินไม่เกินสองหมื่นบาทถ้วน และให้ คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. วางระเบียบการเงิน และทรัพย์สินของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.

ให้เหมาะสมและรัดกุม

5) การแสดงบัญชีให้แสดงในการประชุมสามัญประจำปี

2.2.7 บทเฉพาะกาล

ข้อ 32 ให้คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัดแต่ละระดับ ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง หรือคัดเลือกตามระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2558 ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือคัดเลือกอยู่ก่อนวันที่ ระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งหรือคัดเลือกขึ้น ใหม่

ข้อ 33 ให้คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือ คัดเลือกตามประกาศกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่อง ประกาศรายชื่อคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 18 กันยายน 2561 ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือคัดเลือกอยู่ก่อนวันที่ระเบียบ ฉบับนี้ใช้บังคับ ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งหรือคัดเลือกขึ้นใหม่

2.3 บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) มีบทบาทสำคัญในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้อุทิศตนทำงานเพื่อส่วนรวมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนทั่วไป ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน คอยประสานงานบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานของทสม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และยังเป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านยังได้ยึดหลัก 4 ป. ในการทำงานคือ ประสานปฏิบัติ ประชาสัมพันธ์ และประเมินผล มาใช้ในการทำงานในระดับพื้นที่ สมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านทั่วประเทศรวมกว่า 233,000 คนครอบคลุม 76 จังหวัด 878 อำเภอ 6,324 ตำบล 35,355 หมู่บ้าน จึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในมีส่วนร่วมในการคิด ลงมือทำในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน และสนับสนุนภารกิจ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในหลากหลายด้าน เครือข่ายอาสาสมัคร พิตักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จึงเปรียบเสมือน โข่ขื่อกลางในการเชื่อมโยงการทำงาน ระหว่าง ภาครัฐ และประชาชน ในการปกป้อง ดูแลความสมดุลและยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ของสาธารณะชนต่อไป (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2564)

คำปฏิญาณตนของ ทสม.

ข้อ 1 ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ด้วยชีวิต พร้อมทั้งจะร่วมมือกับทุกภาคส่วน ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสืบต่อไป

ข้อ 2 ข้าพเจ้าจะทำหน้าที่ของ ทสม. ด้วยอุดมการณ์ความเป็นจิตอาสาอย่างแท้จริง ข้อ 3 ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสอน สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชารู้ทรงธรรม

2.3.1 อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านกับงานจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ ในการเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังมีการดำเนินงานติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนและยังส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีการดำเนินงาน 5 ด้านดังนี้ (กรม ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2558)

1) ด้านการจัดการขยะมูลฝอยปัญหาขยะมูลฝอยชุมชน เป็นปัญหาที่ท้องถิ่นส่วนใหญ่กำลังเผชิญกับความท้าทายใน การแก้ไขจัดการ สาเหตุของปัญหา คือการมีปริมาณขยะมูลฝอยมากเกินไปในแต่ละวัน เนื่องจาก

พฤติกรรม การดำรงชีวิตมีผลให้เกิดการผลิตขยะมูลฝอยในปริมาณมาก และระบบการจัดเก็บ คัดแยก ลำเลียง และ กำจัดยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและมีต้นทุนในการดำเนินงานสูง แนวทางในการจัดการ คือ การ รณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือน การจัดทำธนาคารขยะมูลฝอยชุมชน การนำของเสียมาใช้ ประโยชน์ใหม่ รวมทั้งการนำไปรีไซเคิล อย่างไรก็ตาม ระบบในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน คือการ ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเผาด้วยเตาเผาอุณหภูมิสูง การนำขยะอินทรีย์มาแปรรูป เป็นปุ๋ย การใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมของท้องถิ่น

2) ด้านการพิทักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ (ทั้งพื้นที่บนบกและพื้นที่ป่าชายเลน)

การพิทักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในการ สำรวจ และกำหนดแนวเขตป่าชุมชน และผลักดันให้ประชาชนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาป่า งานที่สำคัญในการจัดการด้านป่าไม้ ได้แก่ การสำรวจพันธุ์ไม้ในป่าชุมชนของพื้นที่ตนเอง รวมทั้งทรัพยากร จากป่าที่ชุมชนใช้ ประโยชน์ การจัดทำแนวกันไฟรอบป่า การปลูกป่าฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ การตรวจ ลาดตะเวนป่าชุมชน การประกอบกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน เช่น การบวชป่า เป็นต้น

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนมีบทบาทสำคัญหลายประการ ตั้งแต่การเป็นพื้นที่กั้นขวาง กั้นมลพิษ สิ่งแวดล้อม ใช้พื้นที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการ หรือใช้เป็นพื้นที่แนวกันชนต่างๆ พื้นที่ สีเขียวเกิดได้ในหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการใช้ที่ดินในบริเวณนั้นๆ แนวทางการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เช่น การปลูกต้นไม้ริมทาง การปลูกไม้ยืนต้นช่วยกันแสงแดด และลมในบริเวณอาคารบ้านเรือน การจัดหา สวนหย่อมสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น อนึ่งการเลือกพันธุ์ไม้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การ ปลูกจะมีส่วนช่วยให้พื้นที่ สีเขียวที่พัฒนาขึ้นก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ต่อชุมชนได้มากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ไม้ที่นิยมปลูกในปัจจุบัน เช่น ป๊อบ สะเดา อินทนิล อโศกอินเดีย กระจินเทพา และไม้อื่นๆ อีกหลายชนิด

การป้องกันไฟป่าและหมอกควัน ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เป็นปัญหาที่ส่งผล กระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมอย่างมาก สาเหตุของปัญหาหมอกควันเกิดจากการเผาวัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตร การเผา ป่า การเผาพื้นที่ทิ้งขยะ สำหรับชุมชนในชนบทส่วนใหญ่กิจกรรมการ เกษตรกรรมและเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่งผลต่อการเกิดไฟป่าและหมอกควัน เช่นการ เผาตอซังข้าว ตอซัง ข้าวโพด การถางป่าเพื่อขยายที่ดินการ ทำการเกษตร ดังนั้น แนวทางในการป้องกันปัญหาไฟป่า ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน เกษตรกร ในการจัดทำแนวกันไฟ การตั้งชุดปฏิบัติการชุมชนในการตรวจ ลาดตะเวนป่า รวมทั้งการรณรงค์เพื่อลด ควบคุม การเผาในที่โล่ง โดยหันมาใช้กระบวนการทางชีวภาพ ในการย่อยสลายฟางและวัชพืชต่างๆ

3) ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำ

การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำ เป็นมาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ไม่ให้ถูกรบกวนจาก กิจกรรมการพัฒนาหรือการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดๆ เช่น การไถพรวนการชะล้าง พังทลายของดิน รวมถึงลดจนการบริหารจัดการน้ำในระบบนิเวศธรรมชาติ แนวทางในการอนุรักษ์ ดิน และน้ำ เช่น การปลูกแฝก การไถพรวนตามแนวระดับ การปลูกไม้หลายชั้นเรือนยอด การทำคูเบนน้ำ การทำขั้นบันได การปลูกพืชสลับแนว หรือมาตรการ ด้านวิศวกรรม เช่น การใช้กล่องคอนกรีตกั้นตลิ่ง

พัง การคาดซีเมนต์ สำหรับการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับสภาพภูมินิเวศต้นน้ำลำธาร คือ การทำฝาย ดักตะกอน (Check – dam) ซึ่งช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นในดิน และลดการสูญเสียดินและน้ำได้เป็นอย่างดี การจัดการน้ำเสียชุมชน น้ำเสียชุมชน มาจากการประกอบกิจกรรมในครัวเรือน ทำให้มีปริมาณ สารอินทรีย์ ระบายลงสู่แหล่งน้ำ เกิดภาวะน้ำเน่าเสีย แหล่งน้ำเสียบางพื้นที่มีการเจริญเติบโตของพืชน้ำ เป็นจำนวนมาก กีดขวางการไหลของน้ำ และเป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือ แนวทางการจัดการน้ำเสีย ชุมชน คือ การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน การทำบ่อดักน้ำก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำภายนอก การใช้พืชบำบัดน้ำเสีย (ระบบบึงประดิษฐ์) การใช้ป่าชายเลนในการกรองน้ำเสียชุมชน (กรณีชุมชน ชายฝั่ง) การใช้กังหันชัยพัฒนา ในการวิดน้ำและเติมออกซิเจนให้กับน้ำ หรืออาจใช้วิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น การทำบ่อเติมอากาศ หรือคลองวนเวียน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การลด ปริมาณน้ำทิ้งช่วยในการแก้ไขปัญหา น้ำเสีย ได้อีกทางหนึ่ง

4) การป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง

มลพิษทางอากาศและเสียง เป็นผลมาจากกิจกรรมการจราจร การประกอบกิจการ โรงงานอุตสาหกรรม การก่อสร้างต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน แนวทางการ ป้องกันแก้ไข คือ ปลูกต้นไม้เป็นฉนวนกั้นจากกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและเสียง การควบคุมจากแหล่งกำเนิด โดยตรง เช่น การใช้ผ้าใบคลุมอาคารที่มีการก่อสร้าง หรือคลุมรถบรรทุกดิน และหินเพื่อการก่อสร้าง การใช้อุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายจากฝุ่นละอองและเสียง การใช้ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามาเป็นอาสาสมัคร เครื่องช่วย ทสม. ในการติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจาก แหล่งกำเนิดต่าง ๆ ในชุมชน

5) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ

การพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ เป็นการนำทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่มาประยุกต์ ดัดแปลง แปรสภาพมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชุมชน เช่น การพัฒนากลุ่มอาชีพที่เกิดจากการ แปรรูปทรัพยากรชีวภาพต่างๆ เช่น การถนอมอาหาร การเก็บหาผลผลิตจากป่ามาจำหน่ายในระบบ ตลาดท้องถิ่น เช่น เห็ด หน่อไม้ ผักหวานป่า เป็นต้น ระบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ ต้อง อาศัยองค์ประกอบในการจัดการตั้งแต่ การสำรวจทรัพยากรชีวภาพที่มีศักยภาพในการพัฒนาเชิง เศรษฐกิจ การรวมกลุ่มเกษตรกร การจัดตั้ง วิสาหกิจชุมชน การเสริมทักษะทางอาชีพในการผลิตสินค้า ให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ รวมตลอดจน การแสวงหากลไก การตลาดและสร้างเครือข่ายทางสังคม ในการสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

2.4 การสมัครเป็นอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านและการออกบัตร

ประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2564

เพื่อดำเนินการให้มีขั้นตอนการสมัครเป็นอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน และแบบการออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน อาศัยอำนาจ ตามความในข้อ 10 (2) ข้อ 12 และข้อ 20 (1) แห่งระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2562 คณะกรรมการอำนวยการ

อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จึงออกประกาศ ไว้ ดังนี้ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2564)

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เรื่อง การสมัครเป็นอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และการออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2564”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น ไป ข้อ 3 ในประกาศนี้ ทสม. หมายถึง อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. หมายถึง คณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

หน่วยงานส่วนกลาง หมายถึง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานส่วนภูมิภาค หมายถึง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ข้อ 4 การสมัครเป็น

ทสม. และการขอมีบัตรครั้งแรก สามารถดำเนินการได้ 2 ช่องทาง ดังนี้
1) ช่องทางที่ 1 ผู้สมัครยื่นใบสมัครผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีขั้นตอนการสมัคร ตามเอกสารแนบท้าย

ประกาศ 1
2) ช่องทางที่ 2 ผู้สมัครยื่นใบสมัครต่อหน่วยงานส่วนกลาง ที่กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อมหรือต่อ หน่วยงานส่วนภูมิภาคที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตามแบบฟอร์ม การสมัคร

หลักฐานประกอบการสมัคร ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ 2 โดยมีขั้นตอน การสมัครตามเอกสารแนบท้าย

ประกาศ 3
ข้อ 5 การออกบัตรประจำตัว ทสม.
1) หน่วยงานส่วนกลาง ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้ที่ปลัดกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบหมาย มีอำนาจออกบัตร

2) หน่วยงานส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายมีอำนาจออกบัตร

ข้อ 6 บัตรประจำตัว ทสม. มีลักษณะเป็นบัตรดิจิทัลสีเขียว โดยแสดงด้วยวิธีการทางข้อมูล

อิเล็กทรอนิกส์ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ 4 ข้อ 7 อายุบัตรประจำตัว ทสม.

1) บัตรสำหรับสมาชิก ทสม. มีอายุบัตร 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกบัตร
2) บัตรสำหรับคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ทุกระดับ มีอายุตามวาระการดำรง ตำแหน่ง โดยนับตั้งแต่วันที่

ประกาศผลการคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ของแต่ละจังหวัด และ กรุงเทพมหานคร
3) กรณีที่พ้นสภาพการเป็น ทสม. หรือพ้นจากตำแหน่งกรรมการเครือข่าย ทสม. ให้ถือว่าบัตรนั้นหมดอายุ

นับแต่วันพ้นสภาพ จากการเป็น ทสม. หรือพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี
ข้อ 8 การขอมีบัตรประจำตัว ทสม. ใหม่ กรณีบัตรหมดอายุ มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญหรือพ้นจาก ตำแหน่งกรรมการเครือข่าย ทสม. หรือมีความประสงค์จะขอมีบัตรประจำตัว ทสม. ใหม่ เนื่องจากได้รับการ

คัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ให้ยื่นแบบคำขอมีบัตร ประจำตัว ทสม. ใหม่

ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ 5 ตามขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัว ทสม. ใหม่ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ 6 และ 7 โดยสามารถยื่นได้ตามช่องทางในข้อ 4

ข้อ 9 การแสดงบัตรประจำตัว ทสม. กรณีที่มีการร้องขอ สามารถแสดงด้วยวิธีการทางข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 10 เมื่อผู้มีอำนาจออกบัตร ได้ออกบัตรประจำตัวให้แก่ สมาชิก ทสม. หรือคณะกรรมการ เครือข่าย ทสม.

แล้วให้จัดทำทะเบียนควบคุม ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ 8 พร้อมแบบคำขอมีบัตร และหลักฐานประกอบอื่นๆ (ถ้ามี) เพื่อเป็นหลักฐาน รวมทั้งนำเข้าข้อมูลทะเบียนสมาชิก ทสม. สู่ระบบ ฐานข้อมูลเครือข่าย ทสม.

ข้อ 11 ให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานกลางประสานและรวบรวมข้อมูล ทะเบียนสมาชิก ทสม. จากทุกจังหวัด

ข้อ 12 บัตรประจำตัว ทสม. ที่มีอยู่ก่อนแล้ว ให้ใช้จนกว่าจะมีการออกบัตรประจำตัว ทสม. ใหม่ มาทดแทน

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2562) ได้ออกระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2562 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืนและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ชุมชนท้องถิ่นตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ จึงเห็นสมควรให้มีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านขึ้นอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออกระเบียบไว้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2564) ได้ออกประกาศคณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัคร พิตักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกคณะกรรมการ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2564 โดยที่เป็นการ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกคณะกรรมการ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านใน จังหวัด มีคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ระดับ ตำบล คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านระดับอำเภอและคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ระดับจังหวัด และให้คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านกรุงเทพมหานคร มีคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านระดับเขต คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านระดับกลุ่ม และคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความในข้อ 20 (1) แห่งระเบียบกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน
พ.ศ. 2562 คณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน จึงออก
ประกาศไว้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2564) ได้ออกประกาศคณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัคร
พิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เรื่อง การสมัครเป็นอาสาสมัครพิทักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และการออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2564 เพื่อดำเนินการให้มีขั้นตอนการสมัคร
เป็น อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และแบบการออกบัตรประจำตัว
อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน อาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 (2) ข้อ 12
และข้อ 20 (1) แห่งระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัคร พิตักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2562 คณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัคร พิตักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จึงออกประกาศไว้

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

3.1 รูปแบบโครงการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ซึ่งรวบรวมมาจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา

3.2 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีทั้งหมด 32 อำเภอ 289 ตำบล และมี 3748 หมู่บ้าน ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบ 2 แผนที่จังหวัดนครราชสีมา

ที่มา : <https://www2.nakhonratchasima.go.th/content/map>

3.3 เครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา คือ

- 1) แอปพลิเคชัน TSM Registration
- 2) ใบสมัครเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)
- 3) งบประมาณในการจัดกิจกรรม ประชุม อบรม สนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม

3.4 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

3.4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) สำรวจปัญหาภายในสถานที่ปฏิบัติงานสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครราชสีมา
- 2) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) กรอกข้อมูลเพื่อเป็นการเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา
- 4) ลงพื้นที่ จัดกิจกรรม ประชุม อบรม ตามติดกิจกรรมเฝ้าระวัง และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา

3.5 หลักการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)

ตามประกาศคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2563 เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนา ยั่งยืน จึงเปิดรับผู้ที่มีความสนใจในการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เข้ามามี ส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน มีใบรับสมัครเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังภาพประกอบ 3 โดยเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีสัญชาติไทย
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์
- 3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- 4) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำจังหวัดนั้น
- 5) มีความสมัครใจและมีจิตอาสาเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) เป็นบุคคลที่มีความเสียสละและอุทิศตัว ในการทำงานเพื่อส่วนรวม
- 7) เป็นบุคคลที่ตระหนักถึงการทำงาน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมสำคัญ

3.5.1 ขั้นตอนการสมัครสมาชิก และการออกบัตรประจำตัวเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

ขั้นตอนการสมัครสมาชิกเป็นเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และการออกบัตรประจำตัวสมาชิก ทสม. สามารถสมัครได้โดยยื่นใบสมัครต่อ หน่วยงานสำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานลงพื้นที่รับสมัคร และ สามารถสมัครเองได้ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน www.deqp.go.th และแอปพลิเคชัน Arsa4thai แต่เดิมบัตรประจำตัวสมาชิกเครือข่าย ทสม. เป็นแบบบัตรกระดาษสีเหลี่ยมเคลือบพลาสติกแผ่นใส สีขาวเป็นบัตรสมาชิกทสม.และบัตรสีเขียวเป็นบัตรของประธานเครือข่ายทสม.ซึ่งปัจจุบันกรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อม เห็นความสำคัญ ในการลดการใช้กระดาษ พลาสติก จึงออกแบบรูปแบบบัตรเป็น บัตรดิจิทัลสีเขียว ดังภาพประกอบที่ 4 ซึ่งสามารถดูข้อมูลบัตรได้ที่ แอปพลิเคชัน Arsa4thai ซึ่งสามารถ ดาวน์โหลดได้ฟรีที่ Play store หรือระบบ ios สามารถดาวน์โหลดได้ผ่าน App Store

ภาพประกอบที่ 4 บัตรประจำตัวสมาชิกเครือข่าย ทสม. แบบดิจิทัล

ขั้นตอนการกรอกข้อมูลสมัครสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน
 1) เข้าไปที่แอปพลิเคชัน TSM Registration แล้วใส่ข้อมูลชื่อบัญชีผู้ใช้งาน และ รหัสผ่าน แล้วกดเข้าสู่ระบบ

ภาพประกอบที่ 5 วิธีเข้าสู่ระบบ TSM Registration ต่อไปนี้

2) เข้าสู่ระบบแล้วกรอกข้อมูลของผู้สมัครสมาชิกเครือข่าย ทสม. โดยกรอกข้อมูล ดังนี้

วัน เดือน ปีเกิด

- คำนำหน้าชื่อ นาย นาง หรือ นางสาว

- ชื่อ – นามสกุล

- เลขบัตรประจำตัวประชาชน, เลขวันออกบัตร, วันบัตรหมดอายุ และ

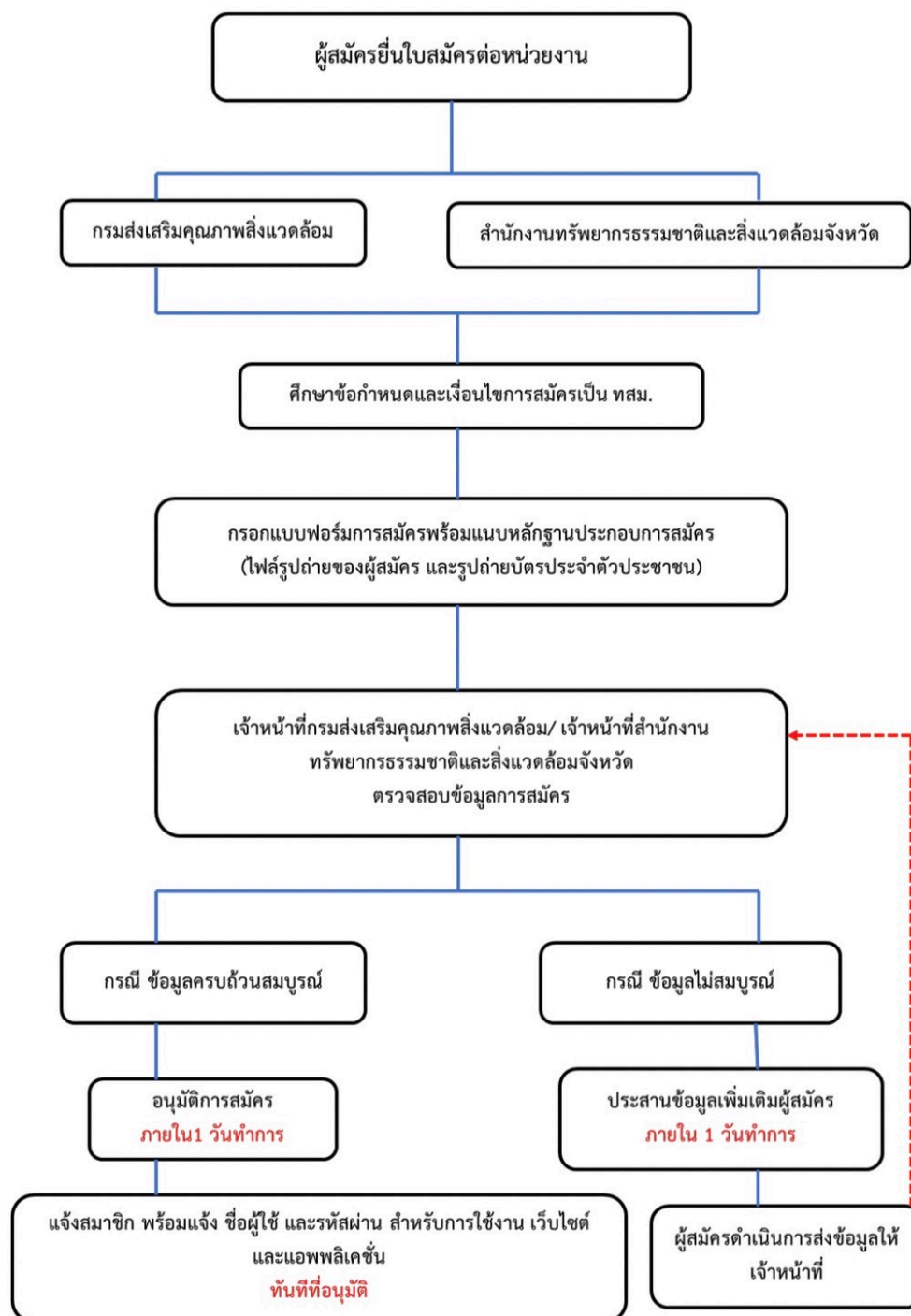
- ที่อยู่ ทสม. และที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน ทสม.

- Email, หมายเลขโทรศัพท์

- เพิ่มรูปภาพสมาชิก เสร็จแล้วกดพิมพ์ใบสมัคร และสมัครสมาชิก ทสม.

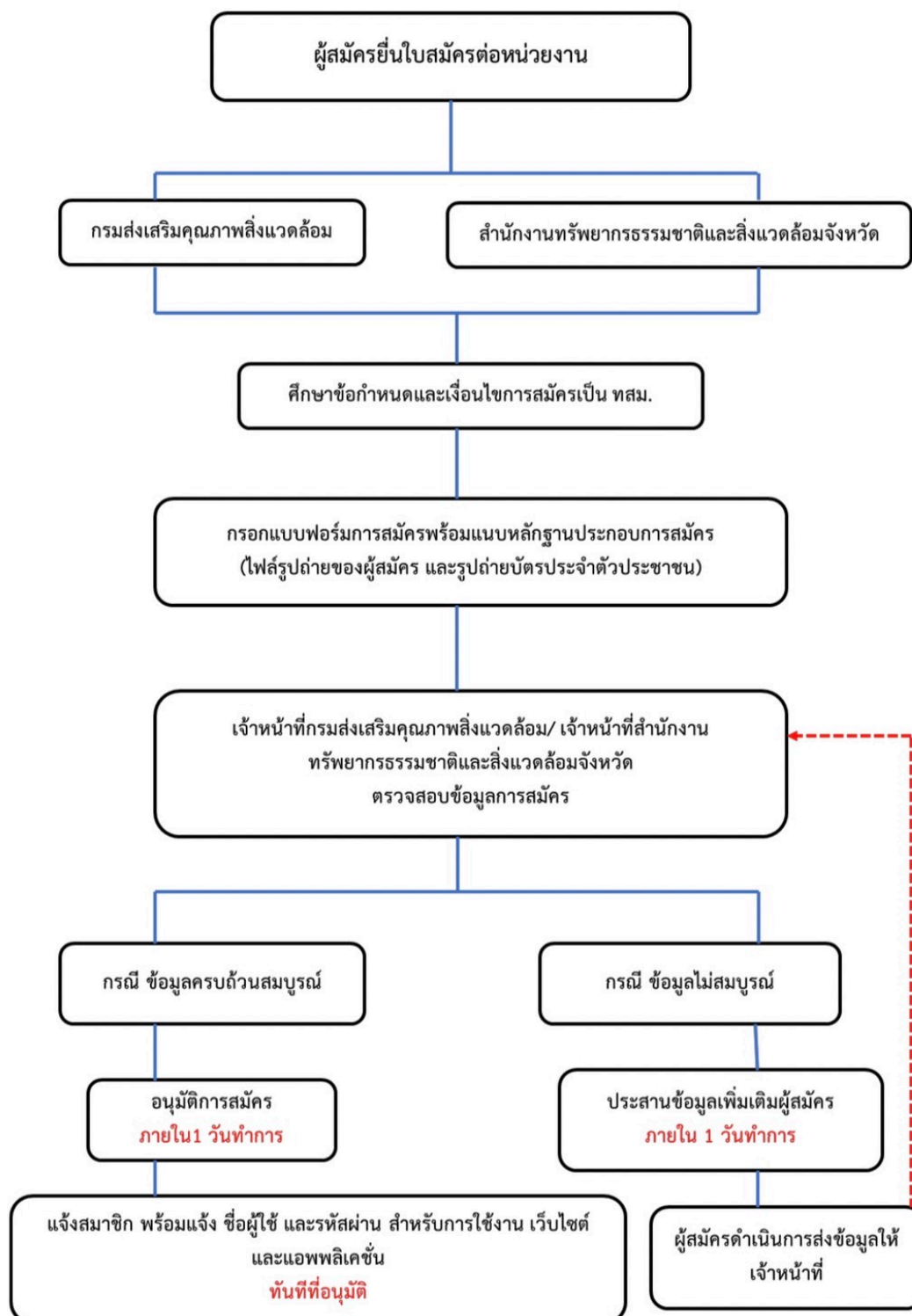
ภาพประกอบ 6 วิธีการกรอกข้อมูลสมัครสมาชิก ทสม.

ขั้นตอนการสมัครเป็น ทสม. โดยยื่นใบสมัครต่อหน่วยงาน

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการสมัครเป็น ทสม. โดยยื่นใบสมัครต่อหน่วยงาน

ขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัว ทสม. ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการสมัครเป็น ทสม. ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

3.5.2 ข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด นครราชสีมาปัจจุบัน ปัจจุบันเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา มีทั้งหมด 14,345 คน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนสมาชิก (คน)
1	แก่งสนามนาง	380
2	ขามทะเลสอ	61
3	ขามสะแกแสง	119
4	คง	894
5	ครบุรี	250
6	จักราช	525
7	เฉลิมพระเกียรติ	77
8	ชุมพวง	487
9	โชคชัย	72
10	ด่านขุนทด	787
11	เทพารักษ์	185
12	โนนแดง	303
13	โนนไทย	239
14	โนนสูง	1,461
15	บัวลาย	250
16	บัวใหญ่	461
17	บ้านเหลื่อม	14
18	ประทาย	585
19	ปักธงชัย	979
20	ปากช่อง	406
21	พระทองคำ	27
22	พิมาย	936
23	เมืองนครราชสีมา	1,517

24	เมืองยาง	438
25	ลำทะเมนชัย	183
26	วังน้ำเขียว	267
27	สีคิ้ว	466
28	สีดา	153
29	สูงเนิน	553
30	เสิงสาง	224
31	หนองบุญมาก	48
32	ห้วยแถลง	998
	รวม	14,345

ที่มา : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2565)

3.6 ลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม จัดประชุม และอบรม

3.6.1 การฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ผ่านหลักสูตรมาตรฐาน ทสม.เป็นการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบของการฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานหรือรูปแบบอื่นๆ ที่เป็นการส่งเสริมความรู้ การเพิ่มทักษะ หรือเสริมสร้างประสบการณ์ โดยการใช้หลักสูตร “มาตรฐานอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” เป็นเนื้อหาหลักในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีกรอบการดำเนินการ จัดการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตร “มาตรฐานอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน โดยสามารถปรับเนื้อหา รูปแบบ หรือกระบวนการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย หรือนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เช่น การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่ต้นทาง, การเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม, การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน, การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทำลายทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น

3.6.2 สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัคร ในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการประสานการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่าย ทสม. ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้าน การเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของ ทสม. หรือการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายสำคัญที่ สนับสนุนและสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ เฝ้าระวัง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะที่ต้นทาง

การลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ลดการใช้โฟมในบรรจุภัณฑ์ การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ส่งเสริมให้มีการต่อยอดหรือขยายผลพื้นที่ต้นแบบ โคกหนอง นา โมเดล การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การเฝ้าระวัง การจัดการไฟฟ้า ลดหมอกควัน เป็นต้น รวมถึงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้ ตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ให้เครือข่ายอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมด้านการเฝ้าระวังและ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่สืบสานการ ดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา หรือการดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนภารกิจของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในด้านการอนุรักษ์ เฝ้าระวัง และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดการขยะมูลฝอย การพิทักษ์พื้นที่ป่าไม้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ การจัดทำเรือนเพาะชำกล้าไม้ ของเครือข่าย ทสม. และชุมชน เป็นต้น

3.7 สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ข้อมูลร้อยละที่เป็นการสรุป ข้อมูลที่ได้จากการรับสมัครเพื่อเป็นฐานข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน การลงพื้นที่จัดอบรม และจัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเพิ่มฐานข้อมูลอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้ข้อมูล ปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ซึ่งรวบรวมข้อมูลมาจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็นดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษา

4.2 ผลการศึกษาการเพิ่มข้อมูลสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา

4.3 ผลการศึกษาการลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม จัดประชุม และอบรม

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้มีความเข้าใจในการแปลความหมายของข้อมูลในแนวทางเดียวกัน การวิเคราะห์ข้อมูล ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ทสม. แทน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

4.2 การเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา

จำนวนสถิติที่รับสมัครสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 32 อำเภอ 259 ตำบล และ 3748 หมู่บ้าน ช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2565 – มีนาคม พ.ศ. 2565 มีจำนวนสมาชิกเครือข่ายทสม. ทั้งหมด 2,359 คน คิดเป็นร้อยละ 33 จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด ช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2565 - มีนาคม พ.ศ. 2565 รายละเอียดดัง ตารางที่ 2

ตาราง 2 จำนวนการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา ช่วงเดือน มกราคม พ.ศ 2565 – มีนาคม พ.ศ. 2565

เดือน	จำนวนสมาชิกทสม. (คน)
มกราคม	1,642
กุมภาพันธ์	563
มีนาคม	1,309
เมษายน	55
พฤษภาคม	1

มิถุนายน	2
กรกฎาคม	0
สิงหาคม	35
กันยายน	1,009
ตุลาคม	19
พฤศจิกายน	172
ธันวาคม	938
มกราคม	1094
กุมภาพันธ์	327
รวม	7,166

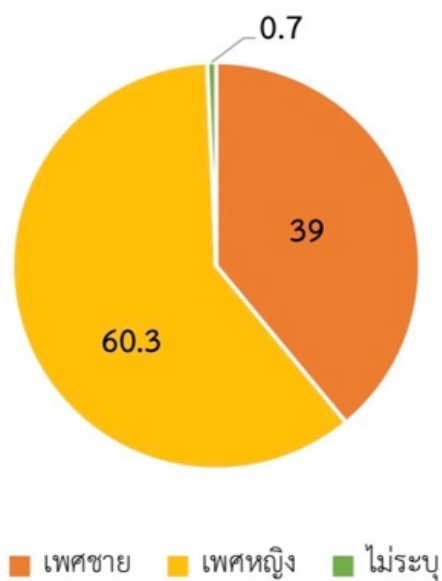
ที่มา : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2565)

โดยสมาชิกเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งหมด 14,805 คน สามารถแยกเป็นเพศ ชาย 5,766 คน คิดเป็นร้อยละ 39 เพศหญิง 8,920 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 และไม่ระบุ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 และแยกตามอายุเฉลี่ย 15 – 25 ปี 846 คน, 26 – 35 ปี 827 คน, 36 – 60 ปี 9,583 คน และ 61 ปีขึ้นไป 3,540 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7, 5.6, 64.8 และ 23.9 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนสมาชิกเครือข่าย ทสม. แยกตาม เพศ และอายุ

เพศ			อายุ			
ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	15 - 25	26 - 35	36 - 60	60 ขึ้นไป
5,766	8,920	110	846	827	9,583	3,540

จำนวนสมาชิกเครือข่าย ทสม. แยกตามเพศ

ภาพประกอบ 10 จำนวนสมาชิกเครือข่าย ทสม. แยกประเภทตามอายุ 4.3 ลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้าน
สิ่งแวดล้อม จัดประชุมและอบรม

4.3.1 เข้าร่วมวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ ประจำปี 2565 และเข้าร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้

ในวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2565 ลงพื้นที่เข้าร่วมจัดกิจกรรมเนื่องในวันอาสาสมัคร พิตักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ประจำปี 2565 ผ่านระบบ ZOOM Meetings ณ ห้องประชุม เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา โดยมี นาย อรดี ยศพิมพ์ ประธานคณะกรรมการเครือข่ายทสม. และสมาชิกเครือข่ายทสม. อำเภอเสิงสาง ร่วมกิจกรรมและรับชมพิธีมอบรางวัลเชิดชูเกียรติให้กับ ทสม. และเครือข่าย ทสม. ดีเด่น ประจำปี 2564 และเข้าร่วมจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ ณ สระน้ำเฉลิมพระเกียรติ.9 ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีนายนิศย์ ศรีทวี นายอำเภอเสิงสาง ให้เกียรติร่วมกิจกรรม และเครือข่ายทสม. อำเภอเสิงสาง เป็นการปฏิบัติงานด้านการพิทักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นประโยชน์ ในการใช้พื้นที่ประกอบกิจกรรม นันทนาการเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับคนในชุมชน

ภาพประกอบ 11 ภาพกิจกรรมวันอาสาสมัครเครือข่ายทสม.แห่งชาติ และ ร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้

4.3.2 กิจกรรมปฏิบัติการทั้งจังหวัดกำจัด PM2.5 จังหวัดนครราชสีมา

วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2565 ได้เข้าร่วมจัดกิจกรรมปฏิบัติการทั้งจังหวัดกำจัด PM2.5 ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยเครือข่ายทสม. ได้เข้าร่วมกิจกรรม kick off และร่วมลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) แสดงเจตนารมณ์ ธรรมนูญ ป้องกัน และรับมือปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก ร่วมกับจังหวัดนครราชสีมา ตามบทบาทหน้าที่ใน การรักษา อนุรักษ์ และเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม PM 2.5 เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากทางจังหวัดจึงออกมาตรการลดฝุ่น PM2.5

6 มาตรการ คือ บริการจัดการสถานการณ์วิกฤต ลดฝุ่นจราจร ควบคุมฝุ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม ควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้าง ควบคุมการเผา ธรรมนูญประชาสัมพันธสร้างการรับรู้

ภาพประกอบ 12 กิจกรรมปฏิบัติการทั้งจังหวัดกำจัด PM 2.5 จังหวัดนครราชสีมา

4.3.3 รับสมัครอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

วันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2565 บรรยายเรื่องเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และรับสมัครอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ในการอบรม โครงการสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการสุขภาพและป้องกันโรค ณ เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ภาพประกอบ 13 รับสมัครอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3.4 ร่วมจัดนิทรรศการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) และชุดสาธิตให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 จัดนิทรรศการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และชุดสาธิตให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย ชุมชน ณ เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา พร้อมให้ ข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา ของนายอรรถิ ยศพิมพ์ ประธาน เครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา ในกิจกรรมการออกตรวจและประเมินผลงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เข้ารับรางวัลยอดเยี่ยม ประจำปี 2564

ภาพประกอบ 14 จัดนิทรรศการเครือข่าย ทสม.

4.3.5 ลงพื้นที่เยี่ยมเยือนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)

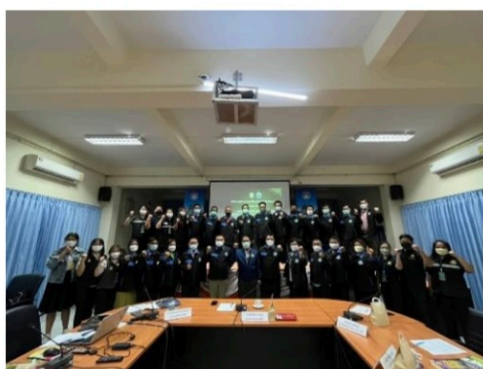
วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ลงพื้นที่เยี่ยมเยือนประธานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อประชาสัมพันธ์ และประสานงานเครือข่าย ทสม. ในพื้นที่และเชิญร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา

ภาพประกอบ 15 ลงพื้นที่เยี่ยมเยือนเครือข่าย ทสม. อ.ลำน้ำเคียว จ.นครราชสีมา

4.3.6 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 จัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา ประจำปีงบประมาณ 2565 ณ ห้องประชุมสำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัดนครราชสีมา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ประธานเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอ และผู้แทนเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา ที่ประชุมได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. ในการเฝ้าระวัง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทสม. ในการดำเนินงาน และโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

ภาพประกอบ 16 ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา

4.3.7 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และร่วมกิจกรรมทำแนวกันไฟป่า

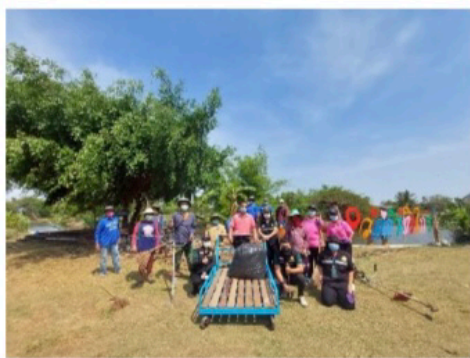
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของ เครือข่าย ทสม. อำเภอเทพารักษ์ และร่วมกิจกรรมทำแนวกันไฟป่า ณ อ่างเก็บน้ำข้างตกตาย ตำบลวังยางทอง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นการสนับสนุนเครือข่าย ทสม. ในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อำเภอเทพารักษ์ เพื่อป้องกันและลดอัตราการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ครอบคลุมพื้นที่ป่าชุมชน จำนวน 1,175 ไร่ เป็นวิธีการดำเนินงาน ด้านพิทักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ ในการป้องกันไฟป่าและหมอกควันที่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก จึงได้ความร่วมมือกับเครือข่าย ทสม. และประชาชนในการมีส่วนร่วม ในการทำแนวป้องกันไฟป่า ในการพิทักษ์ทรัพยากรและฟื้นฟูป่าไม้

ภาพประกอบ 17 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. อำเภอเทพารักษ์

4.3.8 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และร่วมกิจกรรมปรับภูมิทัศน์

วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2565 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในการเฝ้าระวังและ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อำเภอเมืองนครราชสีมา และร่วมดำเนินกิจกรรมปรับ ภูมิทัศน์เพื่อนำเศษใบไม้ กิ่งไม้ หมักปุ๋ยอินทรีย์ คูแกลบแปลงผักปลอดสารพิษ และทำความสะอาด วัดลำเชิงไกร พื้นที่ หมู่ 9 บ้านลำเชิงไกร ตำบลโคกสูง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับ เครือข่าย ทสม. ในพื้นที่ร่วมดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เป็นการดำเนินงานด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ และจัดการขยะอินทรีย์ด้วยการนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อดูแลแปลงผักปลอดสารพิษของชุมชน

ภาพประกอบ 18 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. อำเภอเมืองนครราชสีมา

4.3.9 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายทสม.และเยี่ยมชม ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง อำเภอสี่คิ้ว

วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565 ดำเนินการจัดประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่อำเภอสี่คิ้ว ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. และเยี่ยมชมศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่หมู่ 10 บ้านดอนวัว ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นการดำเนินงานด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพในชุมชนที่มีการทำศูนย์เศรษฐกิจ พอเพียงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นการสร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ในการเลี้ยงไก่ไข่ และเพาะชำเห็ด

ภาพประกอบ 19 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. อำเภอสี่คิ้ว

4.3.10 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. และสำรวจพื้นที่ดำเนิน โครงการ โคนง นา โมเดล อำเภอด่านขุนทด

วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2565 ดำเนินการจัดประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านในการเฝ้าระวัง และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด ณ ห้องประชุมองค์การบริหาร ส่วนตำบล บ้านเก่า ทั้งนี้ในที่ประชุมได้มีการพิจารณาข้อเสนอโครงการส่งเสริมเครือข่าย ทสม. ในการ ดำเนินงาน โคนง นา โมเดล และการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ของเครือข่าย ทสม. ตำบลบ้านเก่า อำเภอด่านขุนทด จังหวัด นครราชสีมา โดยมีประธานเครือข่าย ทสม. อำเภอด่านขุนทด และ คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ตำบลบ้านเก่า เข้าร่วมประชุมหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการ ดำเนินงาน และข้อเสนอแนะโครงการดังกล่าว และสำรวจพื้นที่ดำเนินงานโครงการ โคนง นา โมเดล ณ ไร่กำไลทอง หมู่ที่ 10 บ้านวังโป่ง ตำบลบ้านเก่า อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ภาพประกอบ 20 ประชุมหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. อำเภอด่านขุนทด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาโครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาได้สรุปผล และอภิปรายผลดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1.1 การเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา

จากการศึกษาโครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา ในการเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกอาสาสมัครเครือข่าย ทสม. ทั้งหมดช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2564 – เมษายน พ.ศ. 2565 ปัจจุบันมีจำนวน สมาชิกเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 14,805 คน โดยแยกตามเพศพบว่าสมาชิกเครือข่าย ทสม. มากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง ร้อยละ 60.3 รองลงมา ได้แก่ เพศชาย ร้อยละ 39 ไม่ระบุเพศ ร้อยละ 0.7 ตามลำดับ และแยกจำนวนสมาชิกตามอายุ พบว่า ช่วงอายุ สมาชิกเครือข่าย ทสม. พบมากที่สุดช่วงอายุ 36 – 60 ปี ร้อยละ 64.8 รองลงมาได้แก่ อายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.9 อายุ 15 – 25 ร้อยละ 5.7 และอายุ 26 – 35 ปี ร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

5.1.2 ลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม จัดประชุม และอบรม

ลงพื้นที่สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาเครือข่าย ทสม. จังหวัดนครราชสีมา ช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2565 – 27 เมษายน พ.ศ. 2565 ลงพื้นที่ทั้งหมด 10 ครั้ง เป็นการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ และประชุมหารือ แลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน สนับสนุนดำเนินกิจกรรมส่งเสริม และสนับสนุนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาศักยภาพ สร้างความรู้ความเข้าใจตามบทบาทหน้าที่ของทสม.และเข้ามา มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาโครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดนครราชสีมา มีการเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่าย ทสม. จำนวนทั้งหมด 2,359 คน คิด เป็นร้อยละ 33 จากจำนวนสมาชิกช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2564 - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 และแยก ตามเพศ พบว่าสมาชิก ทสม. ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.3 และแยกตามอายุพบว่าสมาชิก ส่วนมากอยู่ในช่วงเกณฑ์อายุ 36 – 60 ปี ร้อยละ 64.8 และลงพื้นที่สนับสนุนกิจกรรมทั้งหมด 10 ครั้ง ช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2565 – 27 เมษายน พ.ศ. 2565 เป็นกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทสม. และประสานงาน ประชาสัมพันธ์ ให้เกิดความร่วมมือใน

การอนุรักษ์ฟื้นฟู ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับ ชุมชน ตำบล อำเภอ รวมไปถึงระดับจังหวัด การเพิ่มฐานข้อมูล สมาชิกเครือข่าย ทสม. และรับสมัครสมาชิกเครือข่าย ทสม. เพื่อขยายเครือข่าย ทสม. ในจังหวัด นครราชสีมาให้เพิ่มขึ้น การจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัด รวมทั้ง การเฝ้าระวังการ เกิดมลพิษต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเอง เพื่อเป็นการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตนเองให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

- 1) พัฒนาระบบ TSM Registration ให้ระบบเสถียรและง่ายต่อการบันทึกข้อมูลสมัครสมาชิก เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)
- 2) ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอในการดำเนินงานประสานงาน ประชาสัมพันธ์ อบรม และจัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อมทุกอำเภอในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา
- 3) พัฒนาแอปพลิเคชัน Arsa4 Thai ให้ระบบใช้งานง่ายและไม่ซับซ้อนในการเรียกดูบัตร ประจำตัวสมาชิก เนื่องจากส่วนมากสมาชิกเป็นผู้ที่มีอายุช่วง 36 – 60 ปีขึ้นไป อาจใช้งานระบบยาก และไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกและทันสมัย

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2564). การเป็นเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านและการออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2564. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<https://datacenter.deqp.go.th/media/882450/.pdf> สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2565.

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2565). ข้อมูลจำนวน ทสม. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<https://datacenter.deqp.go.th/service-portal/tsm-network-system/report/> สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2565.

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2558). ความเป็นมาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<https://datacenter.deqp.go.th/service-portal/tsm-network-system/derivation/>
สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565.

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2558). คู่มือการอบรมหลักสูตรมาตรฐานอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

[:https://datacenter.deqp.go.th/media/images/F/91/9A.pdf](https://datacenter.deqp.go.th/media/images/F/91/9A.pdf) สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2565.

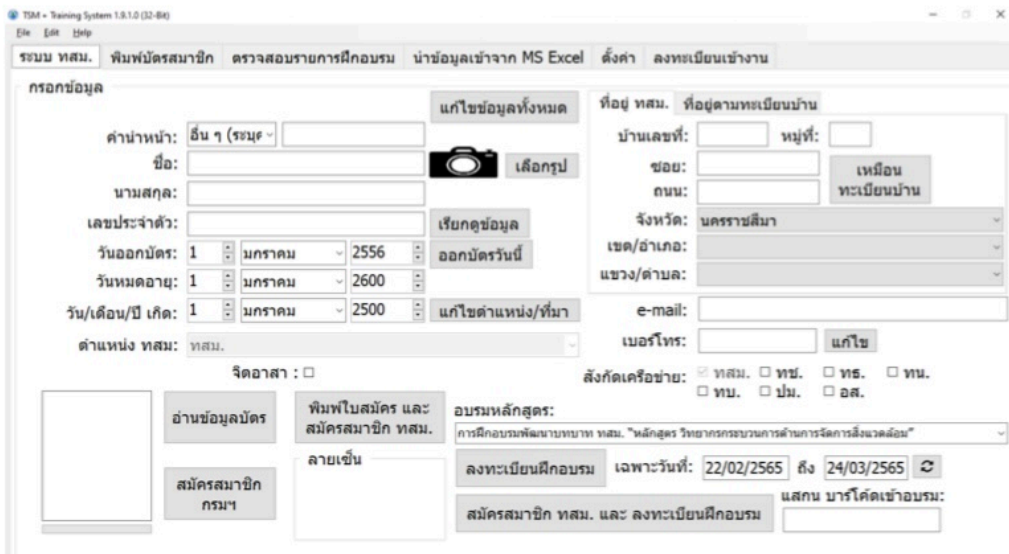
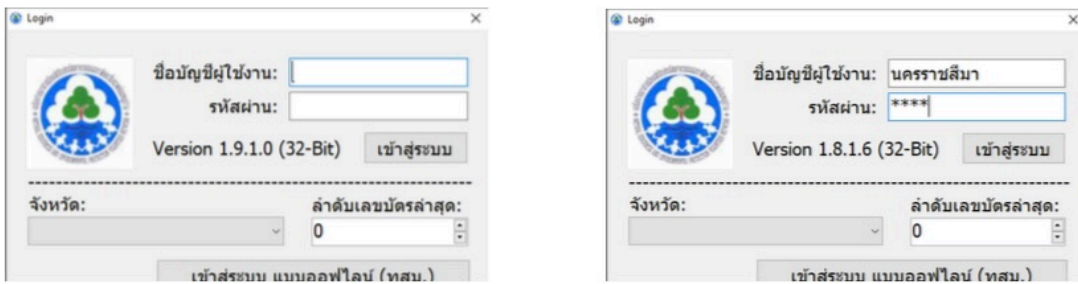
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2562). ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วย อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2562. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://datacenter.deqp.go.th/media/882452A1.pdf> สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2565.

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2560). แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2564. ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 134 : 2560.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

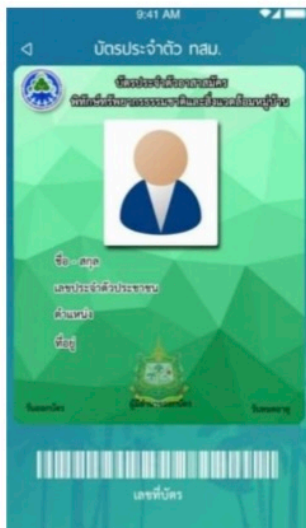
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสมาชิก ทสม. และการออกบัตรประจำตัว ทสม.

ภาพประกอบภาคผนวก ก – 1 แอปพลิเคชัน TSM Registration

ภาพประกอบภาคผนวก ก – 2 แอปพลิเคชัน Arsa4Thai

ภาพประกอบภาคผนวก ก – 4 บัตรประจำตัว ทสม. แบบดิจิทัล

ภาคผนวก ข

ลงพื้นที่จัดกิจกรรมสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม จัดประชุม และอบรม

ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ชื่อ - นามสกุล วัน เดือน ปีเกิด สถานที่เกิด สถานที่ปัจจุบัน ประวัติการศึกษา

ชื่อ - นามสกุล

วัน เดือน ปีเกิด สถานที่เกิด สถานที่อยู่ปัจจุบัน ประวัติการศึกษา

นางสาวอริสา แพงมา 11 มกราคม 2543

อำเภอขุนซึ้ง จังหวัดศรีสะเกษ

บ้านเลขที่ 354/1 หมู่ 1 ตำบลใจดี อำเภอขุนซึ้ง จังหวัดศรีสะเกษ 33140 พ.ศ. 2557 มัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนขุนซึ้ง

พ.ศ. 2560 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขุนซึ้ง

พ.ศ. 2564 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา

นางสาวนิตยรดี บุญธรรม 30 มิถุนายน 2541

อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 30210

บ้านเลขที่ 35 หมู่ 6 ตำบลตะเกียน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 30210

พ.ศ. 2557 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนด่านขุนทด พ.ศ. 2560 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนด่านขุนทด

พ.ศ. 2564 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา